



Com tractar el tema de la mort amb els infants.

Actualment els avenços mèdics, el descens de la mortalitat infantil i el progrés de la biogenètica ens permeten viure més temps, cosa que totes celebrem però també ens han portat a desterrar la mort del nostre dia a dia i apartar-la dels nens i nenes per tal d'evitar-los el dolor de la pèrdua ...

Sabem que és difícil parlar de la mort quan és propera però si al llarg del temps hem tractat el tema de la mort amb normalitat, com a part de la vida i si no hem apartat el tema quan els infants ens han preguntat... serà més fàcil.

Sempre, la mort i més, si és d'una persona propera porta patiment, però tenir interioritzat que la mort és a part de la vida pot ajudar al nen o nena a estar més preparats per afrontar-la. Si el nen o nena n'ha pogut parlar, fer preguntes, ha pogut expressar els seus sentiments i les seves pors, podrà compartir amb més tranquil·litat les emocions quan es tracti d'una persona important per a ell o ella.

En general les expertes solen diferenciar entre:

Mort esperada o anunciada: és aquella que arriba a una persona gran (o a una mascota), que ha completat el seu cicle de vida. O que ve anunciada per una malaltia greu, crònica amb deteriorament, un diagnòstic terminal, l'ingrés a l'hospital...

Mort inesperada o sobtada: és aquella que arriba a la infància, l'adolescència o en l'edat adulta però sense que la persona hagi arribat a la fi del seu cicle vital, diem "ha mort abans d'hora". És la mort que no avisa i no ens dóna temps de preparar-nos ni d'acomiar-nos.

No cal dir que una mort esperada o anunciada, sobretot si és d'una persona molt gran, és de més fàcil acceptació que la mort inesperada o sobtada. Tant pels infants com pels adults.

En el primer cas en la mort esperada o anunciada és important anar preparant el nen/nena explicant-li la gravetat de la situació, avisant que la malaltia és molt greu, implicar-los en el procés quan sigui possible, visitant la persona... i responent amb sinceritat a les preguntes.

En el segon cas, quan la mort és inesperada, cal tractar d'ajudar-lo a acceptar la notícia, cosa que costa tant als infants com als adults. Verbalitzar el nostre desconcert els ajuda a entendre que tots, també els adults, necessiten un temps per acceptar el que ha passat.

Les expertes diuen que les **pautes generals** a l'hora de parlar sobre la mort són:

La comunicació de la mort d'un ésser estimat l'han de fer el pare, la mare o l'adult més proper afectivament al nen o nena.

S'ha de fer en un lloc tranquil, conegut per la criatura seure amb ella, a la seva mateixa alçada.

S'han d'utilitzar paraules senzilles, el to ha de ser calmat. No s'ha de tenir por d'utilitzar la paraula "mort" o "ha mort".

Les persones adultes poden demostrar les seves emocions i la seva tristesa, si cal plorar, es plora.

S'ha de donar temps perquè el nen o nena pugui fer totes les preguntes que necessiti i s'han de donar respostes sinceres, fent els aclariments necessaris, però, a la vegada, no donant-li més informació de la que pot assimilar.

Sempre cal tenir en compte l'edat:

Abans dels 6 anys, tenen un pensament concret i, per tant, es prenen les coses en un sentit molt real. El llenguatge ha de ser directe i concret, basat en fets reals per evitar confusions que generin més angoixa i augmentin les pors de l'infant.

A aquesta edat encara confon realitat i fantasia, la mort pot ser reversible, com en els dibuixos animats on els personatges sobreviuen a la mort apareixent aquesta com reversible. En aquest sentit, és important explicar la mort com el fet que el cos deixa de caminar, de respirar, ja no menja, ja no tornarà a viure mai més.... posant èmfasi en les expressions del tot o mai per tal d'ajudar a eliminar qualsevol idea falsa sobre que qui s'ha mort tornarà. Una idea que pot ajudar a explicar el que és la mort és la que el cos ja no podia funcionar més i per això la persona (o mascota) s'ha mort.

Quan una criatura d'aquesta edat descobreix la realitat de la mort, s'inquieta pensant que també els pot passar a la seva mare o pare o a les persones que tenen cura d'ella. Tem l'abandó i el desemparament. Cal que esmentem que la mort habitualment ocorre quan som força grans, però, si no fos així, no estaria sol, el cuidaria un altre familiar.

I si la mort ha estat anunciada, és a dir, ha passat després d'una malaltia, el repte consisteix a fer diferenciar clarament que hi ha dos tipus de malalties: les comunes (refredats, mal de panxa, otitis, etc.), per les que la medicina sempre té una solució. Però que hi ha altres malalties molt més infreqüents i molt, molt greus, per a les quals a vegades hi ha solució, però d'altres no.

A més d'aquests dos tipus, hi ha la vellesa, que no és una malaltia, sinó que suposa el moment en què el cos ja està tan gastat, que no pot seguir. Aquesta diferenciació conceptual és crucial perquè la criatura no s'espanti la següent vegada que li faci mal el cap o que tingui un refredat.

Recull fet en base varis autores, veure links

Cristina Vallès Orianne

Coordinadora DMD-Girona

Telèfon: 673222930

dmd.girona@gmail.com

www.eutanasia.cat